

Gitmem Gerek

Âdem TERZİ

İki haftadır haberleşiyoruz sıradan bir cuma akşamı buluşması için. Birkaç kere değişiyor program.

En sonuncusunda, perşembe günü, “neyse ki” yarın gelebileceğini söylüyor. İş çıkışı, en kalabalık caddelerden birinde buluşmak üzere sözleşiyoruz.

Konuşacak ne çok şeyimiz olduğunu düşünüyorum beklerken. En son konuşmamızdan beri biriken... Niye bu kadar biriktiğini de düşünüyorum bir yandan. Uzun süredir aynı şehirde yaşayan iki insan...

Daha çok ben konuşuyorum gelince, “Neler yapıyorsun?” sorusunu gereğinden fazla ciddiye alıp. Görüşmediğimiz iki yıl boyunca yaptıklarımı, yapmak isteyip de yapamadıklarımı anlatıyorum ikincisinin sebeplerine de girerek. Bu sebeplere onu ve öteki dostlarımı da dâhil ediyorum kendimce ince bir ironiyle.

İkişer bira bitiriyoruz ben bunları anlatırken. Üçüncüleri isteyecekken “Gitmem gerek.” diyor birden. Masaya toparlanacak bir şeyler bırakmadığından kalkıyor da hemen. “İyi oldu, bunu tekrarlayalım.” diyor giderken de. “Tekrarlayalım.” diyorum yavaşça, “Tekrarlayalım”. Tekrar sıklığını konuşmaya fırsat kalmıyor.

Ettekraru ahsen velevkene yüz seksen, diyorum o gidince kendi kendime. Nereden edindiğimi bilmediğim, daha önce de kullanmadığım bu kalıp sözün şimdi niye aklıma geldiğini düşünüyorum.

Bıraktığı parayla hesabı kapatırken bir bira daha istiyorum. Onu bir şartla içebileceğimi ima eden bakışıyla birlikte getiriyor birayı garson. Yormuyorum adamı; merdivenin altında, bu yüzden karşı tarafına sandalye konulamayacak tek kişilik masaya geçiyorum. Merdivenin çıplak tabanına bakmamak için masaya arkamı döndüğümünden dışarıyı değil içeriği görebiliyorum. Kalktığım masa da doluyor hemen.

Önemi:

Benden başka tek başına oturan yok. Birbirlerini daha iyi duyabilmek için yuvarlak küçük masalara eğilmiş konuşuyorlar. Bazen aynı anda konuşuyorlar. Uğultulu o yüzden bu küçük yerin içi. İç sesleri de boğan bir uğultu.

İnsanların ayrı masalarda tek başlarına oturdukları yerler de var ama bir cuma akşamı oralara gitmek istemiyor canım. Öyle bir ritüeli yok bu günün ve saatin. Pazarlık, pazartesilik bir eylem o. Salıya da yakışabilir ama cumaları iş çıkışı buraya gelinir. Kalabalıkça gelinir. Aradan kalkan da olur, gelip araya oturan da. Dolayısıyla sayı çok değişmez. Bir dengesi vardır bu masaların, cad-denin ve kentin. Tekrar edile edile sağlanan bir denge.

Dengeyi sağlayamıyor muyum ben? Çok mu konuşuyorum mesela? Gereğinden çok mu biriktiriyorum? Yanlış şeyler mi biriktiriyorum? Yanlış şeyler mi söylüyorum dostlarıma karşı? Bu yüzden mi kaybediyorum onları? Bu yüzden mi aramıyorlar beni? Bu yüzden mi bırakıyorlar masalarda?

E bu da aramayacak. Bir sene?.. İki sene?.. Belki daha da fazla. İki bardaklık canım var en eski dostlarımdan birinin yanında. Konuşulmayan her sene için bir bardak. İki bira boşalımı. Bira saati. Kum saati gibi.

Şimdi başkası da yok yerini dolduracak. Şu canım cuma akşamı uzun uzun konuşacak... Bardakları saymadan.

Bardakları saymayanlar geliyor aklıma. Sayamayanlar. Boşları yanlarında durmadan çoğalanlar. Anca böyle zamanlarda hatırlıyorum onları. Çoktandır görmediğim, görmeye gitmediğim... Haberleşmediğim de. Ama zaten haberli gidilmez onlara. Birden bire gidilir. Komşudan bir ölçek tuz almaya gider gibi gidilir. Onlardan birini görmek istiyor canım.

Homur homur eski bir otobüs geliyor ben durağa varır varmaz. Durmayacak gibi oluyor önce. Geçiyor bizi. Sonra bir şey hatırlamış gibi birden frene basıyor biraz ötede. Sırayı bozmadan durduğu yere doğru koşuyoruz. Geri geri gelip durağa yanaşıyor sıranın başı ilk durduğu yere varmak üzereyken. O zaman ben oluyorum uzun sıranın başında. Arkadakileri beklemeden biniyorum.

Başımı cama yaslayıp elimdeki bileti yuvarlıyorum iki parmağımın arasına. Açıp okuyorum arada. Şikâyet için telefon numarası falan veriyor. Numaraya gerek yok, şikâyet ediyorum zaten ben bunları. Durmadan şikâyet ediyorum. Yakınıyorum. Sadece ilgili birimlere değil, herkese. *İşte bira ile olsabiri işe git-seikide çocukları olsabunların onlarda okul gitse günde dört bileten hesap etayda şukadar şukadaryol parası yaparaldığı ne bu adamın bu kadar pahalı olur mu muşulaşım? Sana ne! Kime ne! Kimin umurunda! Bunun mesela. Uyuyor. Bileti*

yuvarlamış uyuyor. Okumuştur da üzerinde yazanları. Yaslayacak bir penceresi olmadığından şimdi başı da omzuma düşer. Yo düşmez. Büyük şehir toplu taşıma araçları yolcuları bu konuda uzmandır. Rahatsız etmeden uyurlar. Durağı da kaçırmazlar. Elini tutamaca sokup ayakta uyuyanlar bile gördüydüm. Koyunlar gibi.

Koyun olmak varmış. Durmadan uyumak. Ama o zaman da düzerler. Saya günleri koç katıp katıp. Koç olmak varmış o zaman. Gerçi onun da yumurtalarını yerler limon sıkıp sıkıp. Sadece yumurtalarını değil her yerini yerler. Ben yemem. Sadece işkembelerini yerim. Koyununkinden oluyor muydu işkembe çorbası? Bol sarımsaklı. Olsaydı şimdi... Ne vardı evde? Taze fasulye. Kolay diye, ucuz diye. Neredeyse bütün yaz... Bütün yaz buradayım yine. Gidemiyorum. Bu temmuz ayında, iç çamaşırların bile deriye yapışıp kaldığı bu sıcakta... Daracıkmiş bu da. Hep aynı beden alıyorum ama farklı çıkıyorlar. Ucuz olunca böyle oluyorlar demek ki. Tersine uzuyor bazıları da. Hesapsız uzuyor ve genişliyorlar. Komik görünüyorlar o zaman. Pantolonumu bir yerde çıkarmak zorunda kalırsam...

Çıkarmasan da komik görünürsün bazen. Kardeşinin falan pantolonunu giymişsen. Ceketin altına. Daracık. Kısacık bir pantolon. Beni mi buldun onca çocuğun içinde tahtaya kaldıracak? Teneffüse bile çıkmamıştım o son saate kadar kimse görmesin diye. Beğendin mi yaptığımı? O gün ayakta, arkam sınıfa dönük, kendimi toparlayıp çözemediğim problem sadece matematiğin sorunu olarak kalmadı. İnsanlar arasında rahat olamıyorum çoğu zaman. Hep bir eksikim varmış, bir yerlerim kısaymış gibi geliyor. Dünyaya böyle mi başlar insan? Kıkırdaşmalarla. Sen varken. Sen yokken. Arkanı dönmüşken. Dönüp giderken. Gitmişken. Gidiyorum işte. Hep gidiyorum. Durup duramadım bir yerde. Dengeyi sağlayamadım.

Bilette yazan ederle buraya kadar getiriyor otobüs. Cebimdeki bütün parayı verirdim. Tekrar yola düşsün; durakların hiçbirinde durmadan, kimseyi indirmeden, kimseyi bindirmeden şehir merkezlerinden, kent göbeklerinden sürsün gitsin. Canı nereye isterse. Varsın yanımdaki uyusun, varsın önümdekiler kıkırdaşsın. Yetiyecek bir yerim yok benim.

Başka bir otobüse binip geldiğim yolun yarısını tekrar geçiyorum. Neredeyse hepsi boş olmasına karşın herhangi bir koltuğa oturmuyorum. Sahanlıkta durup başımı cama yaslıyorum. Zamani gelince inip başka bir otobüse biniyorum.

İndiğim durağa yakın olması gereken binayı zor tanıyorum. Dış cephesi

tamamen değişmiş. Yenilenmemiş de sanki yıkılıp baştan yapılmış. *İçi de yapılmıştır.* Ücreti artmıştır bu durumda. O ücreti ödeyemez. Kalamaz burada. Başka bir pansiyona taşınmıştır. Caddenin, şehrin daha arkalarında... Kim bilir hançisine. *Göremem artık.*

Ana kapıdan girince içeriye dokunulmadığını anlıyorum duvarların koku-sundan. Uzun koridoru ve merdiveni geçip resepsiyona çıkıyorum. Kimse yok. Genelde olmaz. Otel değil ki burası. Gelen giden fazla olmaz. Kalanlar da pek değişmez. Odaları da değişmez. Onunki de değişmemiştir diye bir kat daha çıkıyorum. İçeride olmasın istiyorum bir yandan. Bıraktığım yerde kalmasın. Bıraktığım gibi kalmasın. Değişsin. Değişime buradan başlamış olsun. Ev tutsun. Bu caddeden. Eski ve yeni kenti ikiye bölen bu ana bulvardan... Daha gerilere kaymasın.

Yıllar önce bıraktığım gibi buluyorum onu. Alt ranzaya oturup sırtını duvara vermiş. Uzun paçalı, hâkî bir don var ayağında. Plastik terliğinin dibinde şişeler... Yeni başlamış.

Şaşırıyor beni görünce. Bir kaşı seğirmiyor ya da kalkmaya yekinmiyor mesela. Sol tarafını gösteriyor az önce büfeye gitmek için çıkmışım da bir sokukta gelmişim gibi. Oturuyorum.

—Ne yapıyorsun, diyor.

—Hiç, diyorum. “Aynı.”

Susuyorum. Ona anlatılabilecek, şikâyet edilebilecek iyi kötü herhangi bir şey bulamıyorum kendimle ilgili. O konuşsun istiyorum. Bunun için ikinci şişeyi bitirmesini bekliyorum. O zaman başlar. Ama kötü başlar. Kötü şeyler söyler. Ancak bu bölüm kısa sürer. Sonra hikâyelere geçer. Daha çok memleketinden ilginç, komik hikâyeler. Kendi anlattığına kendi de güler. Güzel güler. Sen de gülersin. O kadar güzel güler.

—Ha bu koca şehir yedi ya beni, diyor biraz sonra.

—Ne yiyecek Cemal Abi, diyorum. Yemediğini kanıtlayacak şeyler söylemeye çalışıyorum.

—Bugün kırk yedi yaşına girdim. Bugün de bu kötü pansiyon odasında tumancak oturmuş bira içiyorum. Pekiiii yarın ne olacak? Aynı. Aynı pansiyon, aynı kirli don. İşbu şişeler de olacak muhakkak. Belki sadece don yıkanmış olur. O da ben yıkarsam. Kim yıkayacak? Yemedi de ne yaptı?

Han odalarında, bekâr pansiyonlarında kalmıyorum yıllardır, hâkî renk pa-

çalı don da giymem zaten ama beni de yedi galiba bu şehir, diye düşünüyorum. *Çıkmasa mıydım şehrimden? Köyümden?* Sevmesem de orada mı yaşasaydım? Bostan ekseydim örneğin. Sebzelere gayrı kaygım olmasaydı. “Pırasaları kedi mi yedi?” bu kadar. *Kedi yemez pırasa*. Başka bir hayvan yer. Ama pırasaları mutlaka bir şey yer. Gelir beni bulur, bir evlek pırasamı yer. İlle kedi yemezse yaban kedisi yer. O da yemezse kirpi yer. Yaban kirpisi yer. *Kirpinin yabanı olmaz*. Evcili olmaz aslında. Dışarıdaki kirpiye yaban demeye gerek duyulmaz o hâlde. Evcili olursa bir şeyin evcil olmayanına yaban denir. Yaban inciri mesela. *İncirin evcili nasıl olur peki?* Evcili olmaz tabii onun, ehli olur. Aşılı denir ona. Bütün meyvelerin aşılısı olur. Aşılı olmayana yaban denir. Yaban kirazı mesela. *Çakal da denir yaban yerine*. Çakal üzümü, çakal eriği... Sadece çakallar yer, insanlar yemez anlamında. Neyse işte, pırasamı bir şey yer. *Pırasanın da duymadım yabanını*. Yaban domatesi de yok. Yaban patlıcanı?.. Nereden geldi o zaman bunlar? Hep böyle tatlı mıydılar doğada? İnsanlardan önce. Tek başlarına. İlk gördüklerinde yaban domatesi diyorlardı belki. Sonra sonra, alıştıkça, bir işe yaradıkça, bostanlara dikmeye başladıkça bunları, kaldırmışlardır yabanlıklarını. Kolay kolay kaldırmamışlardır ama. Mühlet vermişlerdir. Korkusuzca yiyecek için. *Benim mühletim ne kadar?* Doldu mu? Yabanlığım kalktı mı? Alıştırdılar mı bu şehre? Kent bostanlarına ektiler mi? Burasız yapamaz, yabanda yaşayamaz hâle getirdiler mi? Buradan çıkarsan çakallar yer dediler mi?

Henüz demediler ama gidemiyorum. Hem bu şehri sevmiyorum hem kalkıp gidemiyorum. Başka şehirleri daha da çok sevmemekten korkuyorum. Oldum galiba o zaman. Aşılandım. Ağıldım. Rahatça yiyecekler bundan sonra beni. Donsuz külotsuz yiyecekler. Nasıl yiyecekler bunu bilmiyorum bir tek. Belki de yiyorlardır. İçten içten. İskeletim kalacaktır en son. Onu da bana kaldırtacaklardır orta yerden. Uğraşmayacaklardır.

—Ne düşünüyorsun bakalım, diyor.

—Gitmem gerek, diyorum bir şey hatırlamış gibi ve ayağa kalkıyorum. Üst ranzayı gösteriyor.

—Gelmez. Bir haftadır yok. Haber de yok.

Sonra sağ taraftaki şişeleri gösteriyor. Soldakilerden daha fazla hâlâ.

—Dinle bak, diyor ben ayaktayken. “Bir adam vardı bizim orada. Sekiz köşeli bir kasketi vardı bunun.”

Gülmeye başlıyor. Gösterdiği yerden dolu bir şişe alıp yanına oturuyorum gerisini dinlemek için. Ama ilkin sekiz köşeli kaskete gülüyorum onun gibi.